

Lesk a bída safari

„Fotograf dnes míří na opravdové šelmy, obklíčené a příliš vzácné, než aby mohly být zabity. Střílné zbraně se proměnily ve fotoaparáty v této seriózní komedii ekologického safari, jelikož příroda přestala být tím, čím bývala – tím, před čím lidé potřebovali ochranu. Nyní je to příroda sama – zkrocená, ohrožená a hynoucí – jež potřebuje být chráněna lidmi. Pokud máme strach, střílíme, pokud jsme nostalgičtí, fotografujeme.“

Susan Sontagová, teoretička fotografie

Cestování za krásami a přírodním bohatstvím Afriky může mít mnoho podob. Na „současném „safari“, které organizují turistické agentury, můžete ale kromě slonů a lvů vidět také kolony automobilů obklíčující vystresovaná zvířata. Důvod? Snímek divokého zvířete! Fotograf John Butler si kdysi posteskl, že v Africe je dnes více fotografů než samotné divoké zvěře. Navázala na něj americká socioložka a historička fotografie Susan Sontagová. Obsah těchto slov jsem pochopil hned při své první cestě v Africe v NP Nakuru. Jeden řidič zahlédl na stromě levharta a okamžitě na svůj objev vysíláčkou upozornil své další kolegy. Byl srpen a v parku, proslulém milionovými hejny plameňáků, to byla událost. Do deseti minut byla kolem akácie s vystrašeným levhartem kolona zhruba 20 automobilů. V každém z nich se mačkalo 6 fotografů a zuřivě mačkalo spoušť. I toto může být pobyt „v africké divočině“. V rezervaci Masai Mara, která je proslulá slavnou migrací pakoňů a zeber, jsem spatřil i další doklady toho, jak se lidé bohužel neumí chovat. Fotografové v honbě za dobrým snímkem neváhali zastavět pakoňům únikovou cestu u brodu přes řeku Maru. Když zvířata po značném úsilí překonala řeku plnou krokodýlů, narazila na prudkém protějším svahu na hradbu automobilů a ve stresu začala padat zpátky do vody. Fotoaparáty „milovníků“ přírody cvakaly jako o závod.

Autor: Jan Svatoš. Text vznikl pro potřeby výukového materiálu *Respekt nebolí*.